

ChristenUnie

Stadskanaal

 Geef geloof een stem

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2014-2018**

Uniefundering

De ChristenUnie erkent Gods heerschappij
over het staatkundig leven,
dat de overheid door God is gegeven en in Zijn dienst staat
en dat christenen de verantwoordelijkheid hebben
actief te zijn in de samenleving.

Zij fundeert haar politieke overtuiging op de Bijbel,
het geïnspireerde en gezaghebbende Woord van God,
die door de Drie Formulieren van Eenheid wordt nagesproken
en die ook voor het staatkundig leven wijsheid bevat.

Met de Uniefundering als uitgangspunt willen wij, de ChristenUnie Stadskanaal, invulling geven aan onze politieke roeping. Op deze Uniefundering zijn wij altijd aanspreekbaar.

Inleiding

De ChristenUnie ziet de overheid als een instelling van God om de samenleving te dienen en in goede banen te leiden. De overheid heeft als taak om het kwaad te weren uit de samenleving. De overheid is er eveneens om steun en richting te geven aan de ontplooiing van mens en maatschappij. Ook in moeilijke tijden willen wij de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor de samenleving in onze gemeente. De ChristenUnie houdt overheid en burger de goede normen voor die God in de Bijbel geeft. Goed bestuur begint bij heilzame normatieve keuzes. Het gemeentebestuur moet ook hier zijn verantwoordelijkheid kennen en nemen. De ChristenUnie zet zich in voor handhaving van het gezag van de overheid.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Wij geloven dat mensen meer zijn dan alleen maar consumenten. Het gaat in het leven om veel meer dan geld en bezittingen.

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christenen inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. Het gaat tevens over het handelen van mensen in tijden van crisis en het kiezen van de juiste weg daarin. Die weg gaan zal soms betekenen dat het anders moet dan het nu gaat. Dat is misschien niet altijd makkelijk, maar zeker niet vreemd. De God van de Bijbel is bepaald niet van de status quo en van het alles houden zoals het is.

De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. God heeft mededogen met deze wereld, houdt van ons en heeft een zwak voor het kwetsbare. Hij nodigt ons uit om in navolging van Jezus Christus die compassie handen en voeten te geven. Dat motiveert ons om ons in te zetten, in het volle besef dat christenen in de politiek deel uit maken van een beweging van christenen die ook op tal van andere plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar ervan uitdelen in de maatschappij. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving.

Als ChristenUnie geloven we dat God dit van ons wil: *recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt* (Micha 6:8).¹

Als inwoners van onze gemeente zijn we geen losse eenheden; wij zijn als mensen en samenlevingsverbanden op elkaar aangewezen. In de samenleving gaat het niet om zeggenschap of mondigheid zondermeer, maar om de dienstbaarheid van de samenleving aan de Schepper van al het leven. De ChristenUnie wil daarom ruimte blijven geven aan gezinnen, scholen, kerken, bedrijven en organisaties van burgers waarin zorg en verantwoordelijkheid kunnen opbloeien.

¹ Zie bijvoorbeeld ook Zacharia 7:9-10: *Dit zegt de HEER van de hemelse machten: "Spreek eerlijk recht, wees goed en zorgzaam voor elkaar; onderdruk geen weduwen en wezen en ook geen vreemdelingen en armen, en wees er niet op uit om een ander kwaad te doen."*

De Bijbel leert ons dat wij alles gekregen hebben om het vervolgens te gebruiken om God te eren en in een veelzijdige samenleving onze naaste te dienen. De ChristenUnie weet van haar verantwoordelijkheid voor de schepping. Daarom wil de ChristenUnie dat we ons inzetten voor duurzame economische ontwikkeling. Maar bijvoorbeeld ook criminaliteit en overlast moet worden tegengegaan. Echter, de overheid heeft niet alles in de hand; de politiek kan niet alles oplossen. Voor de ChristenUnie is het gezin van grote waarde. Als christenen in de politiek weten wij ons afhankelijk van Gods zegen. Wij willen stabiel en betrokken op een verantwoordelijke manier handelen. Samen met andere raadsleden, ambtenaren en medeburgers willen wij vanuit dit uitgangspunt de komende raadsperiode onze politieke arbeid trouw verrichten.

De ChristenUnie is een partij *van christenen voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor de gemeente Stadskanaal. Doe met ons mee.

Geef uw/jouw geloof een stem!

1. Welzijn en zorg

2. Wonen en voorzieningen

3. Jeugd en educatie

4. Economie en arbeidsmarkt

5. Ruimte en milieu/duurzaamheid

6. Bestuur en dienstverlening

7. Financiën

1. Welzijn en zorg

De ChristenUnie gaat voor een gezonde samenleving, die oog heeft voor mensen in kwetsbare situaties. Voor God is elk mens van onschatbare waarde. De Bijbel vertelt ons dat christenen aandacht moeten hebben voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben. De overheid heeft de roeping een 'schild voor de zwakkeren' te zijn. Groepen die extra aandacht verdienen zijn o.a. ouderen, chronisch zieken, gehandicapten, minima, jongeren en minderheden. De positie en het belang van de zorgvrager moet centraal staan, ook als het marktmechanisme ingezet wordt bij zorg en welzijn. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor elkaar, in gezinsverband, in families en in de buurt. Voor de ChristenUnie is het gezin van grote waarde.

De gemeente doet wat in haar vermogen ligt om keuzevrijheid voor levensbeschouwelijke zorgverlening mogelijk te maken.

Decentralisaties en transities

Op het gebied van zorg en welzijn verandert er de komende jaren veel, zowel voor de gemeente als ook voor burgers en organisaties. Veel zorgtaken die voorheen via het Rijk of de provincie werden geregeld, komen nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente, meestal gecombineerd met een fikse bezuiniging vanuit het Rijk op de bijbehorende budgetten. Burgers worden geconfronteerd met het feit dat zij niet meer automatisch recht hebben op voorzieningen, maar dat vooral gekeken wordt wat men zelf kan, al dan niet met behulp van het eigen netwerk.

De ChristenUnie is bereid mee te werken aan deze decentralisaties van taken naar gemeenten en aan de transformatie van overheidszorg naar meer zelfredzaamheid en samen-redzaamheid, maar niet zonder kritisch te zijn op de manier waarop dit plaatsvindt.

De ChristenUnie ondersteunt de gedachte dat niet alles door de overheid geregeld kan en moet worden. Er waren sowieso wijzigingen nodig in de manier waarop wij de zorg in Nederland geregeld hebben. Zorg moet dichterbij de mensen, informeler, integraler en met meer maatwerk.

De ChristenUnie ondersteunt de ontwikkeling dat gemeenten meer verantwoordelijk worden voor het organiseren van goede zorg. De lokale overheid kan het beste zorgvragen samenbrengen met andere voorzieningen, zoals thuiszorg, vervoer, onderwijs of woon-zorgcomplexen en levensloopbestendige woningen. Zo kan met behoud van kwaliteit met minder geld meer zorg aan meer mensen worden verleend. Het is belangrijk om de decentralisaties in samenhang te zien. Vaak hebben mensen meerdere problemen. Des te meer een reden om maatwerk te leveren, uitgaande van de persoon en zijn/haar situatie en omgeving. Doel is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving. Daarbij zal de gemeente vooral een stimulerende en faciliterende rol spelen en een vangnet bieden voor hen die het zelf niet redden.

De ChristenUnie staat voor een samenleving waarin plaats is voor iedereen; ook degenen die psychisch, lichamelijk, verstandelijk of sociaal niet optimaal kunnen functioneren. Het uitgangspunt bij hulpverlening aan deze groepen moet zijn om hen zo lang mogelijk in de hun vertrouwde omgeving een plaats te geven.

De betrokkene moet hiervoor allereerst de mensen in de directe omgeving om hulp kunnen vragen. De professionele hulpverlening moet de mantelzorgers als partners zien en hen ondersteunen. Dat betekent onder meer dat ze stimuleren, dat mantelzorgers even vrijaf van de zorg kunnen nemen als ze dat nodig hebben.

De gemeente blijft voortvarend uitvoering geven aan de vastgestelde notitie mantelzorg.

Vrijwilligers

De ChristenUnie zet in op de eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers.

De realiteit gebiedt te zeggen dat niet alles door eigen inzet en met behulp van vrijwilligers kan worden opgelost. De gemeente investeert daarom vooral in het versterken van de eigen kracht van mensen en hun sociale netwerk (familie, vrienden, burens etc.). Naast de taak van regisseur zal de gemeente zich ook een schild voor de zwakkeren moeten blijven tonen.

Vóór alles is inzet op preventie van groot belang. Dit voorkomt niet alleen hoge kosten maar zeker ook onnodig leed voor alle betrokkenen. Elk mens is door God geschapen en te kostbaar om aan zijn of haar lot overgelaten te worden. Het vrijwilligersbeleid verdient een impuls. De ChristenUnie wil vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties stimuleren en faciliteren. De gemeente dient een logische partner te zijn in het bevorderen van maatschappelijke stages, zodat jongeren ontdekken hoe het is om verantwoordelijkheid te nemen in de samenleving.

Welzijn

De ChristenUnie is ervan overtuigd dat de basis voor gezonde menselijke verhoudingen ligt in de liefde tot God en de liefde tot de naaste. Hierdoor voelen mensen zich verantwoordelijk voor het welzijn van zichzelf en anderen. De taak van de gemeentelijke overheid hierbij is vooral voorwaardenscheppend en stimulerend.

We moeten ook eerlijk onder ogen zien dat onze samenleving niet altijd zo samenhangend en zorgzaam is als beleidsmakers graag zouden willen. Decennia van individualisering hebben de sociale cohesie in veel wijken en verbanden uitgehold. Bij Wmo en jeugdzorg kan niet zomaar uitgegaan worden van de eigen kracht en/of zorgzaamheid van de buurt of de familie. Het vraagt om een extra inspanning, extra opleiding en een andere houding van de gemeente en professionals om die kracht aan te boren en de regie uit handen te geven. We moeten niet vergeten dat de samenleving heel ingewikkeld is geworden. Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die wel en die niet kunnen meekomen. Toegang tot zaken als administratieve ondersteuning, schuldhulpverlening, voedselbank en rechtsbijstand moet voor een ieder die dat nodig heeft binnen bereik blijven.

Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo)

Het doel van de Wmo is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, eventueel geholpen door familie, vrienden, of bekenden. De ChristenUnie wil aan dat doel vanuit onze Bijbelse opdracht graag meewerken. Wij gaan voor een zorgzame samenleving waarin we omzien naar elkaar en waarin zowel burgers als overheid zich dienstbaar opstellen.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een ondersteuningsvraag levensbreed wordt bekeken middels de ingevoerde mantelzorgscan en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht én betrokken wordt.

Daarbij past het doel van “De Kanteling”, dat ieder meedoet aan de samenleving en er wordt uitgegaan van eigen kracht en het ontwikkelen van nieuwe oplossingen binnen het eigen netwerk.

De ChristenUnie benut de kracht van de samenleving en wil deze versterken. De ChristenUnie zet in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele (wijk)netwerken.

De wijkverpleegkundigen kunnen hierbij een belangrijke rol vervullen in zowel verpleging als verzorging. Hierdoor kan een belangrijke bezuiniging gerealiseerd worden. De ChristenUnie ziet graag dat de pilot ‘Gewoon Doen’ in Musselkanaal gemeentebreed wordt uitgerold en voortvarend wordt aangepakt.

De ChristenUnie wil dat burgers die ondersteuning vanuit de Wmo krijgen de mogelijkheid blijven houden om te kiezen voor een PGB (persoonsgebonden budget) en zelf hun ondersteuning kunnen inkopen.

Met de Wmo heeft de gemeente de opdracht gekregen preventieve ondersteuning te bieden aan opgroeiende jeugdigen en hun ouders bij het opvoeden. De gemeente zorgt voor een goede afstemming en aansluiting tussen het Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid, het jongerenwerk, het onderwijs, de politie en alle overige relevante partners.

Ouderenbeleid

Steeds meer mensen in onze gemeente horen bij de ouderen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouderen zo lang mogelijk volop in de samenleving mee blijven doen en dat ze hiervoor ook alle mogelijkheden krijgen. Ouderen worden daarom bij zowel het formuleren als de uitvoering van het ouderenbeleid betrokken. Er moet ook aandacht blijven voor het houden van sociale contacten en het tegengaan van vereenzaming.

Ouderen zijn onderling zeer verschillend. Ieder heeft zijn eigen mogelijkheden, behoeftes, hobby's en beperkingen. De gemeente houdt de regie over het ouderenbeleid en zet zich ervoor in dat er voldoende voorzieningen voor ouderen zijn. Daarbij wordt de samenwerking tussen ouderen en hun organisaties gestimuleerd.

De gemeente werkt in samenwerking met de ouderen aan activiteiten gericht op vergroting van de (sociale) veiligheid, bijvoorbeeld door criminaliteitspreventie en verkeers- en vervoersmaatregelen. Bij bouw en renovatie van woningen en woonwijken moeten nadrukkelijk de wensen en behoeftes van ouderen meegenomen worden. Ouderen dienen de mogelijkheid te hebben in hun eigen omgeving te blijven.

Eigen bijdrage en hergebruik

Om de ondersteuning in het sociale domein betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een substantiële eigen bijdrage gevraagd worden. De ChristenUnie vindt dat een eigen bijdrage voor diensten die door of namens de gemeenten worden verricht, niet ten koste mag gaan van de bereikbaarheid van de zorg.

De ChristenUnie wil hergebruik van hulpmiddelen stimuleren. Naast het financiële voordeel is dit ook belangrijk in het kader van duurzaamheid. Ook het delen van dure hulpmiddelen (bijvoorbeeld scootmobiel) is bespreekbaar.

Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie hecht aan keuzevrijheid van ouders en zorgvragers om zorg te verkrijgen die past bij hun situatie en levensovertuiging. De gemeente zal moeten garanderen dat toegang tot zorg vanuit christelijke identiteit mogelijk blijft. Er moeten daartoe beleidskaders ontwikkeld worden om keuzemogelijkheden en diverse zorgaanbod te realiseren.

Etnische minderheden

De inburgering moet voortvarend ter hand worden genomen. De integratie van minderheden in de Nederlandse samenleving is een kerntaak van de overheid.

Het onderwijs in de Nederlandse taal heeft de hoogste prioriteit. Dit geldt zeker voor de mensen die hier komen in het kader van gezinshereniging en voor allochtonen die hier al langer verblijven, maar de taal nog niet spreken.

De gemeente heeft als taak om de verschillende bevolkingsgroepen met elkaar in contact te brengen en het wederzijds begrip te vergroten. Daarbij verdient de jeugd extra aandacht.

Vluchtelingenbeleid

Binnen de mogelijkheden van de wet voert de gemeente een ruimhartig doch rechtvaardig beleid in de richting van vluchtelingen en asielzoekers en zij tracht waar mogelijk bij te dragen aan de verbetering van de leefomstandigheden. De gemeente stimuleert vrijwilligersactiviteiten van bijvoorbeeld de plaatselijke kerken voor asielzoekers. De gemeente zet zich in voor de maatschappelijke begeleiding en integratie van inburgeringsplichtige asielgerechtigden.

Volksgezondheid

Voor het welzijn van burgers en om te voorkomen dat burgers uiteindelijk een beroep moeten doen op dure vormen van zorg is het van belang dat de gemeenten een proactieve opstelling hebben als het gaat om het lokale gezondheidsbeleid. Gezondheidszorg is niet alleen gericht op het herstellen van de gezondheid in geval van ziekte, het is ook het voorkomen van ziekte. Het gemeentebestuur moet daarom een preventief beleid voeren en goede voorlichting geven over gezond leven.

Preventie in het kader van gezondheidsvoorlichting en opvoeding mag niet in strijd zijn met de christelijke levensovertuiging. Gebruik van landelijk voorlichtingsmateriaal dient aangevuld te worden met materiaal dat rekening houdt met christelijke beginselen. Zo nodig kan materiaal van bijvoorbeeld de Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV) of de Vereniging voor Bescherming van het Ongeboren Kind (VBOK/Siriz) worden verstrekt. Voor een gezond leven zijn het creëren van rust en het voorkomen van stress belangrijke ingrediënten. Hierbij past geen 24-uurs economie. De verantwoordelijkheid ligt hierbij zowel bij bedrijven, organisaties, de burger zelf, als bij het gemeentebestuur (deze is ook zelf werkgever).

Het gemeentebestuur draagt bij aan goede contacten met provincie, zorgverzekeraars en zorgverleners, opdat er voldoende aanbod, toegankelijkheid en samenhang van de openbare gezondheidszorg in de gemeente beschikbaar zijn.

De gemeente moet zorgen voor een goede bereikbaarheid en zichtbaarheid van het bestaande aanbod van gezondheidszorg dat in de gemeente aanwezig is. Centrale gezondheidscentra in de wijken of kernen leiden tot kortere lijnen in de zorgverlening waardoor er beter gereageerd kan worden op de zorgbehoefte.

De ChristenUnie begrijpt de samenwerking van het Refajaziekenhuis met de ziekenhuizen van Emmen en Hogeveen, maar streeft het behoud van een volwaardig streekziekenhuis na. Het Refajaziekenhuis zal wat de ChristenUnie betreft naast het beddenhuis en een brede polikliniek ook operatiekamers en intensive care moeten behouden. Uitrusten van specialisaties is bespreekbaar, mits o.a. ouder-kind zorg (en daarmee de mogelijkheid tot thuisbevallingen) gehandhaafd blijft.

AED

De afgelopen jaren is ervoor gezorgd dat er nu meerdere AED's op diverse punten in de gemeente Stadskanaal aanwezig zijn. Hiermee kunnen vele slachtoffers met een hartstilstand gereanimeerd worden. Zoals in het AED-beleidsplan wordt omschreven ziet de ChristenUnie uit naar een goede uitrol van de 6-minuten zones, waarbij er een netwerk van hulpverleners is die slachtoffers binnen 6 minuten kunnen reanimeren met behulp van een AED, totdat het ambulancepersoneel het kan overnemen. Zo kunnen er steeds meer levens gespaard worden.

Verslavingen

Door een verslaving worden mensen belemmerd om zich ten volle te ontwikkelen. Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken. Wij zijn als mensen niet bedoeld om slaaf te zijn van middelen of goederen. De ChristenUnie wil dat het gemeentebestuur drempels opwerpt die verslavingen bemoeilijken en juist drempels wegneemt voor zorg en hulpverlening aan hen die verslaafd zijn. De gemeente moet haar controlerende taak op dit beleidsterrein nauwgezet op zich nemen en zorgen voor adequate voorlichting over verslavingen, bijvoorbeeld via de scholen.

De ChristenUnie is tegen gokhallen en zal niet meewerken aan vergunningen voor dergelijke locaties.

Drugs

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. Naast het door de ChristenUnie betreunde aangewezen verkooppunt, moet elke verdere verkoopactiviteit worden bestreden. Het kabinet verscherpt de regels rondom softdrugs: cannabis met een THC-gehalte van 15% of hoger wordt niet langer gedoogd. Het vraagt wel extra inspanningen van de gemeente om dit beleid goed uit te voeren. De ChristenUnie is tegen het door gemeenten zelf telen van wiet. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen wordt door de overheid een dubbele boodschap afgegeven. Met wietteelt door de gemeente zou dat nog erger worden. Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden.

Het gebruik van verdovende middelen dient zoveel mogelijk te worden beperkt door voorlichting en preventie. Coffeeshops mogen zich in ieder geval niet in de buurt van scholen, jeugdcentra en in woonwijken bevinden. Smart-, grow- en headshops worden op elke mogelijke wijze geweerd.

Alcoholmisbruik

Het door de gemeente ingezette alcoholmatigingsbeleid verdient voortzetting en waar mogelijk uitbreiding. De omvang van alcoholproblemen is namelijk veel groter dan vaak gedacht wordt. Het gemeentebestuur moet vooroplopen in het bewustwordingsproces dat drank schadelijk is voor de gezondheid. De gemeente moet het vroegtijdig signaleren van alcoholproblemen en het opzetten van adequate hulpverleningsnetwerken stimuleren. Per 1 januari 2013 geldt de nieuwe Drank- en Horecawet, waarbij de handhavingstaken zijn overgedragen aan de gemeente. Dit vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De gemeenteraad moet in deze beginperiode dit dossier kritisch volgen. De ChristenUnie vraagt extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen, zeker nu deze per 1 januari 2014 is opgehoogd.

Bemoeizorg

De gemeentelijke gezondheidsdienst en de GGZ-instellingen (geestelijke gezondheidszorg) die lokaal actief zijn, werken nauw samen als het gaat om zorg voor die mensen die de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken, de zogenaamde zorgmijders.

Dak- en thuislozen

De gemeente moet adequate dak- en thuislozenopvang bieden. Deze moet bereikbaar zijn voor de doelgroep. Speciale aandacht moet er zijn voor dakloze jongeren en gezinnen.

Prostitutie

De seksuele omgang tussen man en vrouw hoort deel uit te maken van de liefdesrelatie die zij met elkaar zijn aangegaan. Deze liefdesrelatie kan alleen tot haar volle recht komen wanneer zij gebaseerd is op trouw en vertrouwen en hoort daarom thuis binnen het huwelijk. Prostitutie koppelt de seksuele omgang echter los van zowel liefde als trouw en gaat in tegen de scheppingsorde en Gods geboden. Na 13 jaar legalisering van het prostitutiebeleid in Nederland is het wel duidelijk: Prostitutie staat bol van uitbuiting (mensenhandel) en verkrachtingen. Prostitutie is geen normale bedrijfstak. Daarom pleit de ChristenUnie ervoor om de vestiging van alle soorten seksbedrijven te weren. Openbare uitingen van prostitutie moeten worden bestreden. De gemeente stimuleert daarnaast het geven van voorlichting op scholen over het gevaar van loverboys en grooming.

Lijkbezorging

Het gemeentebestuur zorgt voor voldoende gelegenheid om overledenen te begraven. Gemeentelijke begraafplaatsen moeten goed onderhouden worden. De begrafenisrechten hoeven niet kostendekkend te zijn. Uit piëteit met de overledenen, maar ook voor de rouwverwerking van de familie en vrienden, moet het ruimen van graven zolang mogelijk uitgesteld worden. Dit geldt vooral voor de kindergraven.

2. Wonen en voorzieningen

Zorg aan huis en dagbesteding

Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent onder meer een grote focus op het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen en gehandicapten. De demografische ontwikkelingen en veranderingen in o.a. de ouderenzorg vragen om een woningaanbod dat daarbij past. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van domotica (huisautomatisering)².

Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk kunnen meedoen aan de samenleving. De ChristenUnie vindt dat een passende dagbesteding daar een voorwaarde voor is en zal de transformatie in de zorg op dit punt kritisch volgen.

Cultuur, sport & recreatie

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning en bieden de mogelijkheid om op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden. Daarnaast hebben sport, cultuur en recreatie positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten. Ze zijn heel belangrijk bij het vasthouden en bevorderen van gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid in de samenleving. Ook heeft cultuur een belangrijke rol bij kennis- en waardenoverdracht.

Ieder mens heeft gaven en talenten ontvangen om God te eren, anderen te dienen en zichzelf te ontplooien. In dat licht wil de ChristenUnie ook sport en cultuur beschouwen. Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie omvat primair stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven, het zekerstellen en verbreden van de toegankelijkheid en een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. Topsport ondersteunen wij vanuit de gemeente niet met financiën. De gemeente moet ook wat betreft sport en recreatie waken over de zondagsrust. De ChristenUnie vindt dat het alcoholmatigingsprogramma in de sportkantine moet worden voortgezet.

Sportstimulering

Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, gehandicapten en mogelijk andere doelgroepen is een speerpunt. Op dit moment wordt voor jongeren sportstimulering voornamelijk uitgevoerd binnen de combinatiefunctionarisregeling. Deze verdient voortgang en uitbreiding naar alle doelgroepen (ook 23+) door aansluiting op de Buurt-Sport-Coachesregeling.

Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking en/of hardlooperoutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. Aanleg van vaar- en kanoroutes kan (mede) gefinancierd worden door private partijen. Op regionaal en op plaatselijk niveau moet de gemeente de gehandicaptensport stimuleren en faciliteren. Gestreefd moet worden naar optimale toegankelijkheid van sport- en recreatievoorzieningen voor gehandicapten.

² Bij domotica draait het niet alleen om integratie van techniek en bediening in de woning, maar ook om de dienstverlening van buitenaf naar de woning.

Gebouwen en sportvelden

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen.

Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk. Stem accommodatiebeleid af met omliggende gemeenten om na te gaan waar men elkaar kan versterken en elkaar niet moet beconcurreren.

Buitenzwembaden kosten veel geld. De ChristenUnie is realistisch genoeg om te zien dat de zwembaden niet ten koste van alles in stand kunnen blijven. Waar mogelijk moet er gebruik gemaakt worden van de inzet van vrijwilligers. Ook privatisering van zwembaden is een mogelijkheid, hierbij zal echter altijd een gemeentelijke bijdrage noodzakelijk zijn. Op dergelijke wijze is het in standhouden van onze openluchtwzembaden wat de ChristenUnie betreft ook voor de komende jaren te verantwoorden.

De ChristenUnie wil ook stimuleren dat de exploitatielasten van accommodaties verminderen door in te zetten op lagere energielasten. Verduurzamen van gebouwen is het devies. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

Muzikale en kunstzinnige vorming draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen. Ouders en scholen hebben hierin primair een rol te vervullen. De gemeente heeft via de Combinatiefunctionarisregeling een middel in handen om naast de sport ook cultuur onder de aandacht te brengen van scholen, verenigingen en kinderen in de wijk. Wellicht kan nadere samenwerking met de muziekschool hier allen versterken. Om een breed palet van muzikale vorming toegankelijk te houden op korte afstand is het blijven ondersteunen van een muziekschool wijs.

De gemeente kent een breed subsidie- en stimuleringsbeleid. Cultuurinstellingen en -uitingen zoals Onstwedder Gaarv'n, de Pauw en het Streekhistorisch Centrum, maar ook koren en orkesten worden ondersteund.

Omroep RTV Stadskanaal is van waarde voor de gemeente Stadskanaal en kan de burger dienen. Er dient onderzocht te worden of het Theater Geert Teis geprivatiseerd kan worden.

De gemeente heeft een taak bij het in stand houden van monumenten binnen haar grenzen. Een historisch archief, ook van de jongste geschiedenis, is van groot belang en een waardevolle voorziening binnen de gemeente. De watertoren is voor Stadskanaal van belangrijke cultuurhistorische waarde. De ChristenUnie denkt dat er aan dit monument en het gebied rondom invulling gegeven kan worden voor bredere doeleinden.

De ChristenUnie is er geen voorstander van om een 'automatische' 1% norm van de bouwsom voor kunst te bestemmen. Particuliere initiatieven hebben de voorkeur. Bovendien moet er een garantieregeling komen zodat de gemeente niet opdraait voor eventuele wanprestaties van een kunstenaar.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen. Toegang tot informatie (ook digitaal) is van belang voor inwoners. Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. De ChristenUnie is van mening dat een fysieke vestiging ook een sociale functie heeft en daarom van belang is. Multifunctioneel en innovatief denken kan ook hier de oplossing zijn. Samenwerking met scholen verdient aandacht. Er kunnen bijvoorbeeld creatieve, alternatieve haal- en brengsystemen worden ontwikkeld. De mogelijkheden van verdere inzet van vrijwilligers kunnen ook worden onderzocht.

Wonen

De gemeente draagt zorg voor een gedifferentieerd woningaanbod, waarbij extra aandacht wordt geschonken aan het betaalbaar huisvesten van éénpersoons- en tweepersoonshuishoudens, grote gezinnen, starters, jongeren, senioren en gehandicapten. Daarbij wordt ernaar gestreefd dat voldoende woningen met lage huren beschikbaar blijven voor mensen met lage inkomens. Een verpleeghuis in onze gemeente blijft zeer wenselijk maar ook kleine woon/zorgvoorzieningen in de kleine kernen bevordert de kwaliteit van wonen. Voor een evenwichtig woningaanbod blijft gedegen onderzoek nodig. Dit dient als basis voor een woonplan.

De gemeente moet zorgdragen voor de totstandkoming van dat woonplan. In dit plan zal, zolang dit nodig blijft, aandacht besteed worden aan herstructurering van de oudere wijken. Ook worden hierin prestatieafspraken gemaakt met de woningbouwcorporaties (BCM en Lefier). Goed verzorgd uitziende woningen zijn bijvoorbeeld belangrijk voor de leefbaarheid in de wijk. Ook de aanpak van geluids- en burenoverlast valt hier onder. Dorps- & wijkraden en huurdersverenigingen worden betrokken bij het opstellen van dit plan.

In beeldkwaliteitplannen biedt de gemeente een richtsnoer voor kwalitatief verantwoorde bouwkundige architectuur voor nieuwe en bestaande woningen. Ook de belangen en opvattingen van omwonenden worden hierin betrokken. Het duurzaam bouwen wordt bevorderd.

Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Het ruimtelijk beleid moet mede ten dienste staan van de opdracht aan de mensen om als rentmeester de aarde op een verantwoorde wijze te ontwikkelen en te beheren.

3. Jeugd en educatie

Jeugdzorg

In de komende periode worden taken op het gebied van jeugdzorg van de provincie overgeheveld naar de gemeente. De voorbereiding daarop is in volle gang. Deze decentralisatie gaat gepaard met een forse bezuiniging op het oorspronkelijke budget.

Er bestaat een gevaar dat de transitie zich vooral zal richten op het verschuiven van bestuurlijke verantwoordelijkheid, maar het moet om de inhoud gaan. De zorg moet dicht bij het kind en in betere samenhang met zijn/haar omgeving worden geregeld en uithuisplaatsingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. De continuïteit van deze zorg moet gewaarborgd blijven en het aanbod moet vernieuwd en verbeterd worden.

Niet alle taken die naar de gemeente toekomen kunnen lokaal worden georganiseerd. Dat betekent dat gemeenten ook op regionaal en voor bepaalde zaken op landelijk niveau afspraken met elkaar zullen moeten maken. De ChristenUnie ziet erop toe dat identiteitsgebonden jeugdzorg ook deel uitmaakt van het palet van aanbieders waaruit gekozen kan worden.

Om een samenhangende en integrale visie op de preventie van problemen en het begeleiden van kinderen en jongeren naar zorg, hulpverlening en werk te garanderen, wordt de decentralisatie van de jeugdzorg gekoppeld aan de andere taken die vanuit het Rijk naar de gemeenten worden overgeheveld: de decentralisatie van de AWBZ en de Participatiewet. Dit biedt ook de kans om de jeugdzorg op een soepele manier te laten overgaan in volwassenenzorg.

Centrum Jeugd, Gezin en Veiligheid (CJGV)

Het CJGV, dat een belangrijke rol speelt in de jeugdzorg, zal zich verder moeten ontwikkelen naar een netwerkorganisatie. Dat betekent dat naast de reeds bestaande taken als het signaleren van problemen bij kinderen en gezinnen, het geven van advies en voorlichting, het centrum ook de taak krijgt om tijdig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij generalisten zoveel mogelijk de nodige zorg bieden en, indien nodig, tijdig doorverwijzen naar de juiste tweedelijns zorg. De ChristenUnie wil dat het CJGV laagdrempelig en klantvriendelijk is.

Jeugdgezondheidszorg

In het kader van preventief gezondheidsbeleid en het zo vroegtijdig signaleren van problemen is een goede en effectieve opzet van de jeugdgezondheidszorg van groot belang. Daarbij is het belangrijk dat consultatiebureaus en schoolartsen zich niet alleen richten op de fysieke gezondheid van de jeugd, maar ook de sociale omgeving van het kind of de jongere kennen. Het is goed dat de jeugdgezondheidszorg naadloos verbonden is met het Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid. Daar waar hulp bij de opvoeding en/of extra ondersteuning nodig is, wordt allereerst bekeken in hoeverre de 'eigen omgeving' hierin een rol kan spelen.

Verbinding met onderwijs

Kinderen en jongeren zijn een groot deel van de week op school aanwezig. De school vormt daarom informeel, maar ook formeel een belangrijke schakel tussen de ouders, de jongere en zorgaanbieders. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen zorg draagt voor het weghalen van schotten en drempels tussen de verschillende vormen van zorg en/of zorgaanbieders, maar ook voor een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.³ Wij hanteren als regel: één kind/gezin = één plan/regisseur. Onderwijs-, educatie-, welzijns- en arbeidsmarktbeleid moeten toegesneden zijn op de eigen lokale behoeften en mogelijkheden. Voor de ChristenUnie is constructieve samenwerking tussen alle partijen heel belangrijk. Voor de scholen worden de grenzen echter bepaald door hun grondwettelijke autonomie en de vrijheid van onderwijs

De gemeente moet coördinerend en stimulerend optreden om haar burgers te ondersteunen in hun verantwoordelijkheid voor vorming, onderwijs en opvoeding van hun kinderen, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen ten dienste van de samenleving en tot eer van God.

Onderwijsinfrastructuur

Omdat onderwijs in het verlengde ligt van de opvoeding door ouders, honoreert de gemeente het grondwettelijk recht van vrijheid tot stichting en inrichting van onderwijs. Indien ouders zelf niet tot stichting van scholen overgaan, zorgt de gemeente zelf voor voldoende openbare scholen, waarvoor zij, in welke publiekrechtelijke bestuursvorm dan ook, de eindverantwoordelijkheid houdt. Daarbij moet de betrokkenheid van ouders zoveel mogelijk bevorderd worden. Bijzondere en openbare scholen blijven financieel gelijkgesteld.

De ChristenUnie sluit haar ogen niet voor de teruglopende leerlingaantallen. Maar scholen verdienen het om bij dit soort verregaande besluiten, als het opheffen van een school, breder beoordeeld te worden dan alleen maar op basis van het aantal leerlingen. De ChristenUnie pleit daarom voor maatwerk, zodat de keuzevrijheid van ouders behouden blijft, de kwaliteit van scholen gegarandeerd kan worden en de rol van de school in de leefgemeenschap van de kleine kernen wordt gewaardeerd. Samenwerking tussen gemeenten, scholen en verwante voorzieningen (zoals kinderopvang, zorg, buurtcentra) is essentieel.

Scholen van verschillende identiteit mogen niet gedwongen worden te fuseren.

De school is een belangrijke gespreks- en samenwerkingspartner van de gemeente, bijvoorbeeld bij passend onderwijs, jeugdzorg, leerplicht, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook heeft de school een belangrijke rol in het versterken van de kracht van de samenleving, door de rol die ze heeft als het gaat om burgerschapsvorming en sociale integratie. Voorkomen moet worden dat kinderen met problemen uit hun omgeving geplaatst worden (uit het gezin en/of uit de klas). Juist de omgeving van het kind (ouders en docenten) moet ondersteund worden (o.a. door professionals). We moeten wel constateren dat er steeds meer taken op de school afkomen. Die ontwikkeling vraagt om zorgvuldige afwegingen, ook van de lokale overheid. Het vraagt ook om voldoende ondersteuning van de onderwijs-professionals om die taken goed te kunnen uitvoeren.

³ Het onderwijs zelf (de docenten) zullen ondersteund moeten worden door professionals uit de jeugdzorg om dezelfde aanpak te bieden als de ouders. Zo wordt het onderwijs "ontlast" en de pedagogische kwaliteit van het onderwijs versterkt.

Analfabetisme en laaggeletterdheid is een vaak onderschat probleem in onze samenleving.⁴ De gemeente moet beleid voeren om mensen te (laten) helpen bij het leren lezen en schrijven. Dit kan veel ander leed zoals armoede en sociale uitsluiting voorkomen.

Passend onderwijs en jeugdbeleid

De gemeente en het onderwijs raken elkaar op een aantal vlakken bij de veranderingen in het passend onderwijs en de jeugdzorg. Er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jongeren. Juist in deze tijden met krimpende budgetten is het belangrijk om geen dingen “dubbelop” te doen. Samen kan er aan gewerkt worden om het beroep op zwaardere en duurdere jeugdzorg en extra doorverwijzingen naar het speciaal onderwijs te voorkomen. Dat betekent een duidelijke visie op het gemeentelijk zorgnetwerk en de positie van de scholen daarin. Daarbij willen wij een aanpak waarbij het gezin centraal staat. Alleen als we het gezin en de omgeving erbij betrekken en zoveel mogelijk verantwoordelijkheid laten nemen, kan een goede oplossing worden gevonden. In het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) dat de gemeente met de samenwerkingsverbanden voert over Passend Onderwijs is er onder andere aandacht voor de wijze waarop de ondersteuningsplannen van het onderwijs samenvallen met het gemeentelijk beleid. Belangrijk blijft het om naast dit provinciebrede overleg ook met de lokale schoolbesturen in gesprek te blijven over de lokale inkleuring en aansluiting.

Onderwijshuisvesting

De gemeente moet voorbereid zijn op de nieuwe rol v.w.b. onderwijshuisvesting en maakt daarover goede afspraken met de scholen. Bij onderwijshuisvesting moet aandacht zijn voor het binnenklimaat van scholen, de speelruimte in en rond de school, de duurzaamheid van de gebouwen, de fysieke plek en sociale rol van de school(gebouwen) in de wijk. De gemeente stimuleert campagnes ter voorkoming en bestrijding van pesten en verslaving op school.

Beloofte maakt schuld en uitstel mag geen afstel betekenen. Conform wat door de raad is besloten, zal tussen 2015 en 2020 een nieuwbouw plaatsvinden waaronder in ieder geval de scholen de Ark, de Hagenhofschool en de Gabriël Dam-school en mogelijk enkele andere functies worden ondergebracht - de zogeheten "MFA Maarsstee/Maarswold". De ChristenUnie wil dat uiterlijk in 2017 deze plannen geconcretiseerd worden zodat realisatie tijdig, volledig en onafhankelijk van een eventuele herindeling doorgang zal vinden.

Leerlingenvervoer

De ChristenUnie is voor het behoud van de vergoeding van het leerlingenvervoer voor ouders die hun kinderen naar een school van hun keuze sturen. Uiteraard mag van ouders, naar draagkracht, een eigen bijdrage gevraagd worden. Zo zorgen we ervoor dat keuzevrijheid in het onderwijs, dat zo'n belangrijk onderdeel van de opvoeding is, ook aanwezig is voor minder draagkrachtige ouders.

⁴Laaggeletterdheid is te veel moeite hebben met lezen en schrijven om voldoende te kunnen functioneren in het dagelijks leven. Iemand kan dan bijvoorbeeld niet zelf een treinkaartje kopen, bijsluiters van medicijnen lezen of formulieren invullen. In Nederland zijn er ongeveer 1,5 miljoen mensen boven de 16 jaar die moeite hebben met lezen en schrijven. Ongeveer 250.000 mensen in Nederland zijn analfabeet en kunnen dus helemaal niet lezen of schrijven.

Kinderopvang

Kinderopvang, waaronder ook de buitenschoolse opvang, behoort in de eerste plaats tot de verantwoording van de ouders. De rol van de gemeentelijke overheid richt zich vooral op de controle van kwaliteit, veiligheid en hygiëne.

De ChristenUnie zet zich in voor goed toezicht op kinderopvanginstellingen door de GGD. De overheid wil ook ruimte blijven bieden aan en hindernissen wegnemen voor identiteitsgebonden kinderopvang, zodat ouders opvang kunnen kiezen in het verlengde van de opvoeding thuis.

De ChristenUnie wil dat de gemeente daar waar de noodzaak van kinderopvang duidelijk is, het particulier initiatief aangemoedigd wordt. Hierdoor ontstaat tegelijk meer ruimte voor kinderopvang op levensbeschouwelijke grondslag.

Voorschoolse educatie

De ChristenUnie is van mening dat ook de keuze voor voorschoolse educatie valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Ouders moeten de vrijheid én mogelijkheid hebben te kiezen voor een vorm van educatie die aansluit bij hun levensvisie. De gemeente kan in dat kader stimuleren dat er een voldoende divers aanbod is. In geval van achterstanden kan het wel een belangrijk middel zijn om deze achterstanden tijdig in te lopen. Het is belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg zorgt voor een screening in de voorschoolse periode. Peuterspeelzalen kunnen een nuttige sociale functie hebben. Daarnaast kunnen zij een functie vervullen bij het vroegtijdig ontdekken van taalachterstanden. De taak van de gemeente ligt in het in stand houden van de voorziening, eventueel met een beperkte subsidie.

Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (VSV)

Uitgangspunt van het onderwijs moet zijn dat leerlingen in ieder geval de startkwalificatie behalen alvorens de school te verlaten. Vroegtijdige schoolverlating dient daarom maximaal voorkomen te worden. Door de leerplichtambtenaren kan in samenwerking met bovenstaande organisaties hieraan gewerkt worden.

De kennis die bij Regionaal Meld- en Coördinatiepunten (RMC's) is over spijbelaars / voortijdige schoolverlaters moet gebruikt worden in het jeugdbeleid. Verzuim en voortijdige schoolverlaten is bijna altijd een teken dat het niet goed gaat met jongeren. Dit helpt om als gemeente gericht beleid te ontwikkelen voor jongeren die dat echt nodig hebben.

De gemeente moet voldoende middelen ter beschikking stellen voor handhaving van de leerplicht. Lokale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven moet resulteren in een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.

Jeugdbeleid

Jongeren hebben ruimte nodig, de ChristenUnie wil ze die ruimte geven en daarbij degelijke voorzieningen voor de jongere en voor de oudere jeugd realiseren. Hierbij stimuleert de gemeente wijkbewoners en specifiek de jongeren zorg te dragen voor de realisering en het onderhoud. De hernieuwde skatebaan in Stadskanaal en het tijdelijke beachvolleybalveld in Onstwedde zijn hiervan goede voorbeelden.

Er dient voor de jeugd perspectief te zijn, door scholing en werkgelegenheid, eventueel vrijwilligerswerk, maar ook door faciliteiten op verenigings- en sportgebied.

Zwemonderwijs

De ChristenUnie is van mening dat ieder kind zwemvaardig behoort te zijn. Hierin hebben echter de ouders verantwoordelijkheid voor hun kinderen. De combinatiefunctionaris kan echter een signalerende functie hebben en de ouders aanspreken op hun verantwoordelijkheid, indien kinderen hun zwemdiploma's tijdens de basisschoolperiode niet dreigen te behalen. Onderzocht zou kunnen worden of deze vangnetfunctie uitgebreid kan worden met het aanbieden van zwemlessen.

4. Economie en arbeidsmarkt

Nederland zit in een stevige recessie. Veel ondernemers zitten in zwaar weer en het aantal faillissementen is hoog. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De ChristenUnie zet zich daarom in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en de ZZP'er.

Naast afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid geeft de crisis ook kansen om tot een meer duurzame economie te komen. De drang naar meer heeft ons uiteindelijk minder gebracht, dat zien we nu terug in de crisis. We moeten van consumeren naar consuminderen, van 'meer' naar 'genoeg', van kwantiteit naar kwaliteit. Dat is onze opdracht die wij hebben voor Gods schepping.

Elke gemeente mag sinds kort⁵ zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een verdere stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. De ChristenUnie is daarom tegen koopzondagen in onze gemeente. Bovendien zien we door de toename van koopzondagen dat veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. Het werken op zondag in de gemeentelijke diensten en bedrijven wordt zoveel mogelijk beperkt. Als werken toch noodzakelijk is, wordt een werkindeling gemaakt waarbij het personeel voldoende mogelijkheden heeft om een kerkdienst te bezoeken.

De gemeente moet zorgen voor rust en orde in de nabijheid van plaatsen waar godsdienstige of andere wettelijk geoorloofde samenkomsten worden gehouden. Zij benut alle mogelijkheden om de zondagsrust te waarborgen. Aan evenementen die deze rust dreigen te verstoren onthoudt het gemeentebestuur - binnen de grenzen van de wet - haar medewerking. Economische ontwikkeling moet plaatsvinden in een duidelijk besef van ethische, culturele, sociale en ecologische normen die in een evenwichtige balans tot hun recht komen. Overigens hebben ook burgers zelf de verantwoordelijkheid anderen te respecteren en rekening te houden met elkaar.

Werkgelegenheid en de rol van de overheid

Ons uitgangspunt is dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn/haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet. Wij vinden dat niemand aan zijn/haar lot mag worden overgelaten. Zowel van overheid als samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor de (tijdelijk) kwetsbare burgers. De overheid is slechts één van de vele spelers in het veld van de economische ontwikkeling. De gemeente kan en moet daarom vooral stimulerend optreden en voorwaarden scheppen om werkgelegenheid te behouden of te creëren. Zij moet daarbij letten op een goede onderlinge afstemming van vraag en aanbod bij het aantrekken van werkgelegenheid en op een gevarieerde samenstelling van de werkgelegenheid. Ook moet zij aandacht hebben voor zaken als bijscholing en zorgverlof. In onze gemeente moet er snel en toegankelijk internet zijn in zowel het centrum als dorpskernen maar ook in buitengebieden en uiteraard industriegebieden.

⁵ De wetswijziging is op 21 mei 2013 door de Eerste Kamer aanvaard.

De gemeente moet zich inspannen voor de moeilijk te bemiddelen werkzoekenden. Zij kunnen eventueel ingeschakeld worden in vrijwilligerstrajecten of leerwerktrajecten dan wel door laaggeschoolde arbeid aan te bieden. Wij vinden dat voor het verkrijgen van een uitkering een tegenprestatie gevraagd mag worden. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van degenen die een uitkering ontvangen. Zij kan activiteiten aanwijzen/aanbieden als leer- en/of werkervaringsplaats of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering, zoals bijvoorbeeld groenonderhoud, sneeuwruimen of schoonmaakwerk. Wel moet hierbij zoveel mogelijk worden voorkomen dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Het moeten aanvullende taken zijn.

Een opleiding boven MBO-niveau binnen de gemeentegrenzen blijft wenselijk omdat dit de kans op bedrijvigheid met hoogopgeleid personeel in de gemeente vergroot. Wij denken hierbij ook aan de ontwikkeling van het business and science park Refaja.

Midden- en kleinbedrijf en startersbeleid

De overheid is verantwoordelijk voor een goede informatievoorziening over regels waaraan een ondernemer moet voldoen. Startende bedrijven die een bijzondere betekenis kunnen hebben voor de re-integratie van werklozen of arbeidsongeschikten verdienen bijzondere steun.

De gemeente houdt goede contacten met het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en heeft regelmatig overleg met de brancheverenigingen binnen de gemeente om een zo optimaal functionerende winkelvoorziening te realiseren en in stand te houden. Het centrum van Stadskanaal moet voldoende aantrekkingskracht voor het winkelend publiek behouden. Daarbij moet leegstand tot een minimum worden beperkt mede om verpaupering te voorkomen. Ook het centrum van Musselkanaal dient passend te zijn; toegerust op de eigen kern en het verzorgingsgebied daaromheen.

Agrarische sector

De agrarische sector is belangrijk voor de voedselvoorziening, de economie en de cultuur en verdient daarom onze waardering en onze steun. De sector is genoodzaakt zich continu aan te passen om het bestaande te behouden en om nieuwe kansen te creëren. Hoewel de taak van de gemeente beperkt is, moet zij zich hierbij actief en coöperatief opstellen. De gemeente stimuleert en ondersteunt. Subsidiemogelijkheden via de Europese Unie worden zo goed mogelijk benut.

Samenwerking met de agrarische sector

De ChristenUnie pleit voor landschapontwikkelingsplannen. Hiermee moet de leefbaarheid van de buitengebieden in stand worden gehouden, positief neveneffect is dat de verrommeling wordt tegengaan. De gemeente voert actief overleg met de agrariërs, landbouworganisaties, milieuorganisaties, eigenaren van natuurgebieden en andere belanghebbenden bij bijvoorbeeld schaalvergroting, maar ook bij reorganisatie, areaalvermindering of herbestemming. De ontwikkelingen op het gebied van genetisch gemodificeerde gewassen dienen nauwlettend gevolgd te worden, mede gezien de mogelijke gevaren voor de volksgezondheid.

Op het platteland moet de gemeente letten op het ontwikkelen van nieuwe werkgelegenheid. Als agrarische bedrijven stoppen moet er geholpen worden bij het vinden van nieuwe werkgelegenheid en andere bestemmingen van vrijkomende agrarische gebouwen. Daarbij moet niet zondermeer aan woonbestemmingen gedacht worden, maar dient bij voorkeur gezocht te worden naar andere (kleinschalige) bedrijfsmogelijkheden. Dit mag geen belemmeringen opleveren voor agrarische bedrijven

in de buurt. Op deze manier blijft het platteland in de gemeente Stadskanaal leefbaar. De gemeente moet zich, als het gaat om werkgelegenheid, in de regio sterk maken voor goede samenwerking met naburige gemeenten en de provincie. Gezamenlijk moeten duidelijke regiovisies ontwikkeld en actueel gehouden worden. Ook moeten de mogelijkheden aan de andere zijden van de provincie- en rijksgrens goed benut worden. Denk hier bijvoorbeeld aan de Eems Dollard Regio (EDR) en werkgelegenheidsprojecten.

De ChristenUnie wil dat de gemeente nieuwe en bestaande sectoren, die op een meer duurzame wijze met grondstoffen en energie omgaan, stimuleert. De gemeente moet blijven kijken naar nieuwe toepassingen van duurzame energie, zoals windmolens, vergistinginstallaties, koolzaadolie, zonnecollectoren en aardwarmte. Bij vervanging/opschaling van windturbines wordt ook gezocht naar de mogelijkheid van windmolenparken, waarin dorpsgemeenschappen en boeren kunnen participeren. Omwonenden die hiervan hinder ondervinden moeten kunnen delen in de opbrengst. Dit vergroot het draagvlak.

WSW

Zoals het nu lijkt wordt de Participatiewet als gevolg van het afgesloten Sociaal Akkoord per 1 januari 2015 ingevoerd. Gezien de grote mate van onzekerheid op de middellange termijn en het feit dat de Participatiewet nog niet is vastgesteld is het voor het WSW bedrijf Wedeka te Stadskanaal een moeilijke en onzekere tijd. Niet alleen voor Wedeka maar zeer zeker voor de mensen die er werken. In 2015 stopt dan ook de instroom van de WSW. Forse korting op de rijkssubsidie is aangekondigd. Mogelijk gevolg van de invoering van de participatiewet is de enorme bijdrage (40%) van de gemeente Stadskanaal. Volgens de prognose wel 2,4 miljoen in het jaar 2017. Het aantal SE's moet dalen van 1795 in 2015 naar 1358 in 2017. Personeel van Wedeka (WSW) dient door te stromen naar reguliere arbeid. Hier dient vol op ingezet te worden.

De mate waarin bedrijven en organisaties arbeidsgehandicapten in dienst nemen, bepaalt de noodzaak om als (samenwerkingsverband van) gemeente zelf te zorgen voor beschut werk. Met betrekking tot beschut werken wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen mensen met een sociale werkvoorzieningindicatie of mensen die recht hebben op een Wajong⁶- of bijstandsuitkering. Hoe het in de nieuwe Participatiewet en uiteindelijk lokaal of regionaal ook geregeld gaat worden, het uitgangspunt van de Christen Unie is dat mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, die ook moeten kunnen krijgen.

Het is daarom nodig dat de gemeente en maatschappelijke partners samen de behoefte inventariseren en afspreken hoe vraag en aanbod bij elkaar kunnen worden gebracht. Inzet van mensen in het kader van maatschappelijke activering (=inzet / dienstbetoon) kan daarbij een eerste instrument zijn.

Van iedereen die financieel afhankelijk is van de gemeente worden de (gewijzigde) capaciteiten en beperkingen en ontwikkelingen daarin objectief en zorgvuldig bepaald en vastgelegd, bijvoorbeeld in een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om meer mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. De gemeente moet daarin zelf het goede voorbeeld geven.

⁶ Wajong = Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten

Bedrijven en organisaties worden uitgedaagd om de verantwoordelijkheid te nemen voor re-integratietrajecten. Daarbij moet wel bewaakt worden dat de trajecten een aantoonbaar positief effect hebben op (de kansen van) plaatsing in een functie op de arbeidsmarkt.

Misbruik van re-integratiesubsidies moet krachtig bestreden worden. Bedrijven moeten gestimuleerd en beloond (loondispensatie) worden om sociaal verantwoord te ondernemen.

Trajecten voor (re-)integratie van werkzoekenden moeten gericht zijn op het realiseren van een structurele oplossing. Mensen die in een re-integratietraject zitten, moeten – zodra het desbetreffende werk beëindigd is - zo snel mogelijk nieuw werk worden aangeboden;

Iedereen die bij een regulier bedrijf kan werken, moet zich daarvoor ook daadwerkelijk beschikbaar stellen. Versterk het gebruik van het TDC om bovenstaande mede te realiseren. Onderling overleg tussen de diverse deelnemende gemeenten/ de Provincie/ alsmede de WSW bedrijven (Wedeka en Synergon) is van zeer groot belang. Ook het onder de aandacht brengen van de specifieke situatie van Oost Groningen (4x zoveel WSW-ers als landelijk) bij het Rijk blijft top prioriteit.

Minimabeleid

Het zorgen en opkomen voor de zwakkeren behoort tot een kerntaak van de overheid. De gemeente heeft als gevolg van gedecentraliseerd beleid een grote verantwoordelijkheid voor de minima. Niet altijd zijn de maatregelen van de rijksoverheid voldoende. De gemeente voert daarom een ruimhartig minimabeleid. Bij bezuinigingen kiest de ChristenUnie in eerste instantie niet voor het verminderen of bemoeilijken van het gebruik van voorzieningen. Probleemsituaties moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en adequaat worden aangepakt om escalatie te voorkomen. Dit vereist een intensieve samenwerking met en tussen alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen en/of bekend zijn (de zogenaamde 'vindplaatsen'). Uitgangspunt daarbij is 'Eén plan, één coach, één budget en één netwerk'.

Tegelijkertijd moet deze - vaak kwetsbare - groep mogelijkheden aangereikt worden tot ontplooiing, werk en scholing. Juist voor deze groep moeten voldoende kinderopvangplaatsen beschikbaar zijn. De gemeente voert een goed en actief voorlichtingsbeleid.

Schuldhelpverlening

Bij schuldhelpverlening kunnen bepaalde taken in de preventie, voorbereiding of de nazorg worden uitgevoerd door (vrijwilligers van) maatschappelijke partners. Hierdoor kunnen de professionals die werkzaam zijn binnen de gemeentelijke schuldhelpverlening zich richten op de complexere taken en onderwerpen. Er mogen geen lange wachttijden bestaan voor de schuldhelpverlening. Concreet wordt in de gemeentelijke verordening vastgelegd dat iemand binnen twee weken bij de schuldhelpverlening terecht kan en dat er vervolgens zo snel mogelijk wordt gewerkt aan een oplossing, o.a. om te voorkomen dat schulden zich verder opstapelen. Waardevolle initiatieven van diaconieën en andere vrijwillige organisaties moeten financieel ondersteund worden.

Veel nuttige initiatieven zoals SchuldHulpMaatjes zijn dan mogelijk. Welzijnsorganisatie Welstad heeft hiervoor Maatschappelijk werkers die o.a. helpen bij het invullen van formulieren en ervoor zorgt dat mensen met schulden, of die in de schulden dreigen te komen, hun financiën weer orde krijgen.

Tegelijkertijd moeten de cliënten zelf als eerstverantwoordelijken aangesproken worden op het voorzien in hun levensonderhoud en moet er alles aan gedaan worden om hen zelfstandigheid (wonen, werken, omgaan met geld e.d.) aan te leren. Overgang van armoede van ouders op kinderen moet

worden voorkomen. Daarom is extra aandacht nodig voor de kinderen van ouders die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontspannen.

Er dient een convenant te worden opgesteld tussen woningcorporaties en energiebedrijven om betalingsachterstanden tijdig te signaleren. En dat er niet wordt overgegaan tot uitzettingen respectievelijk afsluiting van energie/water.

De ChristenUnie wil idealiter een samenleving waarin voedselbanken niet nodig zijn, maar sluiten onze ogen niet voor de realiteit dat er voedselbanken zijn. De vrijwilligers van de voedselbanken moeten hun werk goed kunnen doen. Daar moeten ze bij gesteund worden.

5. Ruimte en milieu/duurzaamheid

Ruimte

Wij zijn verantwoordelijk voor een zorgvuldig beheer van de schepping. Voor een vitaal blijvend platteland moet met een integrale aanpak gezocht worden naar verbreding van economische functies, versterking van functies in onze dorpen en behoud van natuur, cultuurhistorie en diversiteit van het landschap.

Ruimtelijke ordening en ontwikkeling

Ruimtelijke ordening is bij uitstek een beleidsveld om de relatie tussen bestuur en burger te verstevigen. De gemeente voert daarom een uitnodigend beleid om burgers bij het beleidsproces te betrekken. Hierdoor wordt het draagvlak voor het beleid vergroot.

De gemeente moet voor een integraal samenhangend ruimtelijk beleid een structuurplan hebben. Dit structuurplan is gericht op de lange termijn en hierin moeten natuur en milieu en economische, sociale en culturele aspecten zo goed mogelijk met elkaar in evenwicht zijn. Het verdient aanbeveling om dit structuurplan in nauw overleg met omliggende gemeenten tot stand te laten komen, zeker met eventuele herindelingspartners.

Bestemmingsplannen

Met behulp van het bestemmingsplan moet de leefbaarheid van dorpen en wijken worden bevorderd. Bestemmingsplannen moeten regelmatig getoetst worden aan nieuwe ontwikkelingen. Dat wordt bereikt door aandacht voor een aantrekkelijke en afwisselende bouw, voldoende groenvoorzieningen, behoud van historische en culturele elementen, recreatieve mogelijkheden en andere milieuaspecten. Bij nieuwe ontwikkelingen moet zoveel mogelijk aangesloten worden bij de bestaande infrastructuur. Detailpunten als de kleur van de steen, geringe uitbreidingsbehoeften van bestaande bedrijven en woningen en dergelijke moeten geen onnodige belemmeringen opleveren. Een welstandscommissie is niet strikt noodzakelijk.

Nu de Wabo (Wet algemene bepaling omgevingsrecht) is ingevoerd en de handhaving bij de ODG (Omgevings Dienst Groningen) is neergelegd mag dit niet leiden tot vertraging van afgifte voor vergunningen. Controle- en handhavingstrajecten dienen adequaat opgepakt te worden. De communicatie tussen de gemeente en de uitvoeringsdienst ODG moet goed op elkaar afgestemd zijn. Ook zal er voortdurend op gelet moeten worden waar en wanneer de regeldruk verminderd kan worden.

In overleg met de politie en andere deskundigen wordt de beschikbare ruimte zo geordend dat de burgers zich veilig kunnen voelen en dat criminaliteit en vandalisme zoveel mogelijk voorkomen en bestreden kunnen worden. Daartoe is regelmatige toetsing van de woon- en leefomgeving op sociale veiligheidsaspecten noodzakelijk.

Beheersplan

Natuur heeft een zelfstandige waarde en moet daarom niet alleen beschermd, maar ook onderhouden en ontwikkeld worden. Voor een goed en adequaat beheer van het openbaar groen in onze gemeente is een actueel beheersplan een nuttig instrument.

Dorpen en kleine kernen

De dorpen en kleine kernen moeten leefbaar blijven. Dit betekent dat er in de eigen woningbehoefte moet kunnen worden voorzien. Daardoor worden de kernen 'compleet' gehouden. De overlegstructuur met de kleine kernen is zeer waardevol. Voldoende en meer diverse werkgelegenheid levert een belangrijke bijdrage aan de sociale kwaliteit op het platteland en in dorpen en kleine kernen. Het is belangrijk de zorgvoorzieningen in stand te houden en woon- en vervoersvoorzieningen te versterken.

Grondbeleid

Verwerving van gronden is vaak een effectief middel om als gemeente de regie te kunnen houden bij de realisatie van uitbreidingsplannen. Het heeft de voorkeur dat strategische grondposities door vrije onderhandelingen verworven kunnen worden. Waar het algemeen belang dit vraagt moet echter de Wet Voorkeursrecht Gemeenten toegepast worden. Het zogenaamde strategische grondbezit mag niet groter zijn dan noodzakelijk. De nota Grondbeleid moet actueel blijven.

Duurzaamheid (milieu)

De ChristenUnie wil de burger bewust blijven maken van de gevolgen van het eigen handelen voor het milieu. Daar varen we allemaal wel bij, net als toekomstige generaties. Steeds meer burgers zijn zelf heel actief bezig met het werken aan een beter milieu. Mensen wekken duurzame energie op en scheiden hun huisvuil. De ChristenUnie wil dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en stimuleert.

Ondertussen heeft de gemeente ook de taak om zelf ambities te hebben om te werken aan een beter milieu.

Door voorlichting en concrete maatregelen kunnen mensen aangezet worden tot gedragsverandering. Kringloopwinkels dragen daaraan bij. De gemeente biedt een garantieprijs voor oud papier dat door kerken en verenigingen wordt opgehaald. De gemeente stimuleert een zuinig energiegebruik. Het gemeentebestuur heeft hierin een voorbeeldfunctie en geeft uitvoering aan de notitie 'duurzame energie'. Hierbij mogen de ambities wat de ChristenUnie betreft hoger liggen. De gemeente doet alles om zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk energie op te wekken. Onderzocht moet worden of er op ongebruikte gronden zonnepanelen geplaatst kunnen worden.

De ChristenUnie gaat uit van de Bijbelse Waarheid. God houdt de mensen, als rentmeesters, verantwoordelijk voor wat zij met Zijn schepping doen, omdat de mens is geschapen om de aarde te bebouwen en te bewaren. Duurzaam omgaan met energie dient tot een eigenheid te worden in ons handelen.

Educatie en voorlichting aan kinderen (en hun ouders) over het belang van natuur en landbouw is belangrijk. Er wordt gewerkt aan bewustwording van milieugedrag bij kinderen, volwassenen en ook aan bijv. ondernemers. Speciale activiteiten zoals de Nationale Boomfeestdag kunnen in samenwerking met bijvoorbeeld scholen worden georganiseerd. Ook kan gedacht worden aan het meedoen aan landelijke dagen rond afval, zwerfvuil, compost etc. (Nederland Schoon, Duurzaamheidsweek e.d.) Straatvervuiling wordt actief tegengegaan door boetes. Bij grote evenementen, zoals markten en feesten, is een snelle reiniging na afloop vereist. Daarover worden duidelijke afspraken in de vergunning vastgelegd. Bureau HALT kan wellicht vuilopruimers 'leveren' in het kader van een alternatieve straf.

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en de verwachte toename van hemelwater dient de gemeente te zorgen voor een degelijk basis-rioleringsplan waarin aandacht wordt geschonken aan de trits 'vasthouden, bergen en afvoeren'. Goede samenwerking met waterschappen en verantwoorde bodemsanering zijn belangrijk. De gemeente kan winst halen uit samenwerking in de waterketen. Achterstallig onderhoud van de riolering wordt weggewerkt en waar nieuwe riolering wordt aangelegd, is de scheiding van afvalwater en regenwater het einddoel. Om de gemeente klimaatproof te maken zal er samen met bijvoorbeeld het waterschap een waterplan uitgevoerd moeten worden.

Dieren

De gemeente heeft een wettelijke plicht om zwerfdieren op te vangen en twee weken te verzorgen. Zij maakt hierover afspraken met organisaties zoals de dierenambulance en het dierenasiel. In dit verband dient de opvangcapaciteit van het bestaande asiel voldoende te zijn, om vooral in de zomer dieronvriendelijke situaties te voorkomen.

Bereikbaarheid

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om samen te kunnen leven en werken. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) voor een goed niveau van infrastructuur, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Niet alleen de overheid maar ook de burgers hebben een grote verantwoordelijkheid om bewust met mobiliteit om te gaan. De ChristenUnie laat zich hierbij leiden door drie criteria: veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

Verkeersbeleid

Het verkeer moet veilig en doelmatig geregeld worden, waarbij extra gelet wordt op de meest kwetsbare verkeersdeelnemers zoals gehandicapten, ouderen en kinderen, voetgangers en fietsers. Veilige en goed verlichte loop- en fietsroutes en het opheffen van verkeersonveilige en sociaal onveilige punten krijgen extra aandacht. Belanghebbenden krijgen zowel bij de signalering van knelpunten als bij het actualiseren van verkeersveiligheidsplannen ruime inspraakmogelijkheden. Voor scholieren moeten de verkeerslessen geïntensiveerd worden.

Fietsen met elektrische trapondersteuning veroveren in een snel tempo de markt. Dit is ook te zien aan het toenemen van het aantal ongevallen waarbij dergelijke fietsen zijn betrokken.

De ChristenUnie vindt het verstandig om voor senioren een Fietsinformatiedag 'Veilig en gezond blijven fietsen' te organiseren. Een dergelijke informatiedag kan georganiseerd worden samen met fietsers- en ouderenbonden en/of welzijnsorganisaties. De gemeente dient een fietsbeleid op papier te zetten, welke actief wordt uitgevoerd en gemonitord en waarvoor een apart budget is binnen de begroting. Het gebruik van de fiets moet worden gestimuleerd. Er dient hiertoe bijvoorbeeld bij fietsenstallingen een duurzaam oplaadpunt te worden gerealiseerd.

Parkeren

De gemeente moet een duidelijk parkeerbeleid hebben dat ook echt gehandhaafd wordt. Vanwege de centrumfunctie van onze gemeente en het behouden van een goede concurrentiepositie ten opzichte van de buurgemeenten dient het gratis parkeren te blijven.

Infrastructuur

De breedte van de wegen moet afgestemd zijn op de verkeersintensiteit en de breedte van landbouwvoertuigen. Daarmee wordt de veiligheid vergroot en tegelijk de kosten voor het herstel van de berm verlaagd. Onderhoud van wegen, fietspaden en berm blijft onze aandacht vragen. Hierop wordt niet zodanig bezuinigd dat het de verkeersveiligheid raakt. De Noorderkanaalweg dient een goede en voldoende brede verbinding te zijn tussen Ter Maarsch en de rotonde N366 nabij de rode loper.

Openbaar-vervoersverbindingen dienen in stand gehouden te worden. Voor de gemeente is een goede spoorverbinding met Veendam én Emmen noodzakelijk, met name voor de werkgelegenheid, scholing en tegengaan van krimp. De zogenaamde GA-status (vergunning voor kleine vliegtuigen) van het vliegveld Vledderveen kan een bijdrage leveren aan de verdere ontsluiting van onze gemeente.

Openbaar vervoer

Bij het kiezen voor een locatie van een treinstation is het van belang om rekening te houden met goede toegankelijkheid, ontsluiting en verbinding met het centrum van Stadskanaal. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met goede parkeergelegenheid. Focus niet op één locatie, maar onderzoek meerdere mogelijkheden. De veiligheid in het openbaar vervoer (en bij haltes/stations) heeft veel prioriteit. Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en (visueel) gehandicapten. Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo vervoer etc.).

Hulpverleningsdiensten

Het ambulancevervoer moet optimaal functioneren. Binnen de gemeentelijke infrastructuur wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke toegankelijkheid voor hulpdiensten. Verkeersdrempels mogen niet tot gevolg hebben dat o.a. ambulancevervoer nauwelijks meer op een verantwoorde manier mogelijk is. De A-ritten dienen binnen de afgesproken limieten voltooid te kunnen worden.

6. Bestuur en dienstverlening

Bestuur en organisatie

De ChristenUnie wil midden in de samenleving staan en de vertegenwoordigers van de ChristenUnie zijn er voor alle burgers van onze gemeente. Voor het gemeentebestuur moet dat ook gelden. Nauwe wederzijdse betrokkenheid tussen bestuur en burgers is zeer wenselijk. Dat betekent niet dat alles wat groepen burgers gerealiseerd willen zien ook gehonoreerd wordt. Telkens zal er een brede maatschappelijke en principiële afweging plaats moeten vinden, waarbij de algemene maatschappelijke belangen in het algemeen boven individuele belangen gaan. Die algemene belangen vinden vervolgens hun begrenzing in Gods heilzame geboden. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat het college en zijn programma door zoveel mogelijk fracties gesteund wordt. Een breed gedragen beleid zorgt voor draagvlak en vertrouwen, mits het gekenmerkt wordt door rechtvaardigheid.

Burgemeester, wethouders en raadsleden horen in hun optreden geloofwaardig en transparant te zijn. Te allen tijde moeten zij verantwoording af willen en kunnen leggen van hun handelwijze. Juist de gemeentepolitiek mag niet in dienst komen te staan van deel- of partijbelangen. In een op dualisme gebaseerde werkwijze van het gemeentebestuur is het nodig de verschillende verantwoordelijkheden zorgvuldig te onderscheiden en het bestuur goed te controleren. Het moet helder zijn welke taken wel en welke niet bij de gemeente horen. Het onderscheid tussen publiek en privaat terrein moet altijd duidelijk blijven.

De gemeenteraad

De gemeenteraad is en blijft het hoofd van de gemeente. De raad is het kaderstellend, controlerend en eindverantwoordelijk orgaan. Voor een goed functioneren van de raad is een goed intern ondersteunende griffie van groot belang. Alle raadsfracties moeten vertegenwoordigd worden in het presidium. De raad is er niet slechts om aan het eind van het beleidstraject een voorstel van het college goed of af te keuren. Veel meer dan tot nu toe moet het college doelstellingen en kaders aangereikt krijgen door de raad, waarbinnen het moet besturen. Het college legt jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn daarvoor geschikte instrumenten en dienen als zodanig door de gemeenteraad gebruikt te worden. De gemeenteraad is onderdeel van de door God ingestelde overheid. Daarom is het afleggen van de eed en het openen en sluiten van een raadsvergadering met gebed wenselijk.

Personeel en organisatie

Voor een goed functioneren van de organisatie is betrokken en gemotiveerd personeel van het grootste belang. De houding van het personeel richting burger (bijvoorbeeld bij de aanvraag van een vergunning) moet welwillend en dienstbaar zijn. Dit verhoogt de acceptatie van het gevoerde beleid. Door de bezuinigingen de afgelopen jaren op onze formatie is het van belang om terughoudend te zijn met verdere inkrimping. Hooguit kan bij het afstoten van taken de formatie worden verminderd.

Het werken op zondag in de gemeentelijke diensten en bedrijven wordt zoveel mogelijk beperkt. Als werken toch noodzakelijk is, wordt een werkindeling gemaakt waarbij het personeel voldoende mogelijkheden heeft om een kerkdienst te bezoeken.

Opleidingen en bijscholing dienen een hoge prioriteit te hebben, zowel in het belang van de organisatie als voor de ontplooiingsmogelijkheden van de medewerkers. In een steeds complexer wordende organisatie is een adequaat opleidingsniveau vereist, waardoor uitbesteed werk gereduceerd kan worden.

De ChristenUnie vindt dat er in het ambtenarenapparaat ruimte moet zijn voor gewetensbezwaren.

Contacten met burgers en dienstverlening

In de ontwikkeling van het Klant-contact-centrum (KCC) staat centraal dat de gemeente haar dienstverlening aan haar burgers optimaliseert. Daarbij worden zowel de toegang tot de organisatie als de wijze waarop zaken intern belegd worden onder de loep genomen. Van belang is het om in de vormgeving rekening te houden met de wijzen waarop burgers het snelst, best en meest kostenefficiënt bediend kunnen worden, zowel digitaal als via meer traditionele wegen van communicatie.

Er dient rekening gehouden te worden met doelgroepen die minder goed thuis zijn in de digitale dienstverlening. Ouderen en mensen met een beperking moeten ook de weg naar het gemeentelijke dienstverlening kunnen vinden. De gedachte dat via één loket alle dienstverlening bereikt kan worden is nog steeds het ideaalbeeld. In de ontwikkeling van het KCC moeten geen stappen genomen worden die moeilijk om te keren zijn of erg duur zijn, mocht er op termijn een herindeling plaats vinden.

Interactieve beleidsvorming, inspraak en referenda

De nauwe wederzijdse betrokkenheid tussen burgers en gemeentebestuur moet duidelijk tot uiting komen bij de totstandkoming van nieuw beleid. Er moet allereerst duidelijk beleid zijn rond inspraak. Vervolgens moet er telkens duidelijke informatie gegeven worden aan belanghebbenden en desbetreffende doelgroepen over hun plaats in het hele proces. Ieder moet precies kunnen weten binnen welke kaders hij of zij meepreekt, meedenkt en meebeslist en waar dat ophoudt. Voor de ChristenUnie is het een principiële punt dat de gemeentelijke overheid uiteindelijk de eindafweging maakt en knopen doorhakt. Goede inspraakprocedures hebben sterk de voorkeur boven adviserende referenda. Correctieve referenda zijn in strijd met ons stelsel van indirecte democratie waarbij de eindverantwoordelijkheid bij de overheid ligt.

Gemeentelijke herindeling en samenwerking

Voor het op peil houden van de bestuurskracht lijkt het wijs om verregaande samenwerking met omliggende gemeenten aan te gaan. Aan de hand van het rapport "Grenzeloos Gunnen", dat in opdracht van VGG en de provincie Groningen is opgesteld, wordt het traject van herindeling bewandeld. Keuzes voor schaalvergroting worden wat de ChristenUnie betreft gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak, herkenbaarheid en cultuur. De ChristenUnie heeft daarbij voorkeur om naast de logische partner Vlagtwedde ook vooral te onderzoeken of een eventuele fusie met Veendam en Pekela haalbaar is. Maar provinciegrensoverschrijdende fusies wil de ChristenUnie op voorhand ook niet uitsluiten. Samenwerking binnen de Agenda voor de Veenkoloniën is waardevol en verdient voortzetting.

Bij een eventuele fusie blijft het van belang om het beleid zo vorm te geven dat wijk- en dorpsraden grote invloed hebben op de zaken die hun eigen omgeving aangaan, mits deze dorps- en wijkraden een dwarsdoorsnede vormen van de inwoners die ze vertegenwoordigen.

Uitgangspunt voor de ChristenUnie is, dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. De ChristenUnie wil minder bestuurlijke drukte. Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) moeten indien mogelijk worden ingeperkt. De ChristenUnie is niet per definitie tegen gemeenschappelijke regelingen, maar die dienen op z'n minst de mogelijkheid in zich te hebben dat de individuele gemeente eigen beleid kan blijven formuleren.

Betrouwbare overheid

De ChristenUnie staat voor een overheid die betrouwbaar, transparant en herkenbaar is en die daarmee het vertrouwen van de burger waard is. De gemeente Stadskanaal kent een traditie van stabiel en betrouwbaar bestuur en in die traditie wil de ChristenUnie graag voortgaan. En als mensen het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, dan biedt de overheid een vangnet. De overheid geeft niet te veel, maar ook niet te weinig verantwoordelijkheid. Burgers moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is

De ChristenUnie wil een benaderbare overheid, met een goede communicatie, van social media tot de balie. De ChristenUnie wil werken aan een klantvriendelijke, begrijpelijke overheid, die zaken niet onnodig ingewikkeld maakt maar - waar mogelijk - zelfs eenvoudiger. De overheid gaat op een verantwoorde manier om met de haar toevertrouwde gelden.

Overheid en burger

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en afvalinzameling. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij nog steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (burgers, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort).

Participatie

Een nieuwe manier van samenwerken is extra hard nodig nu er zoveel nieuwe taken op de gemeente afkomen (zie ook Zorg en Welzijn).

De ChristenUnie wil dat de gemeente de burgers, bedrijven, belangenbehartigers en andere betrokkenen zo vroeg, veel en vaak als mogelijk betreft bij de vorming en uitvoering van beleid.

Dat is een voorwaarde voor draagvlak en vruchtbare samenwerking. De gemeente betreft de Participatieraad bij de afgesproken beleidsterreinen om haar beleid te toetsen. De gemeente – zowel college als raad – ontwikkelen uitgebreid beleid voor participatie met duidelijke rollen, procedures en wederzijdse verwachtingen. De communicatie vanuit de gemeente verdient daarbij zorgvuldige aandacht.

Als er initiatieven, taken, verantwoordelijkheden en middelen kunnen worden overgedragen aan burgers en maatschappelijke instellingen, dan begeleidt en ondersteunt de gemeente dit proces. Het gaat er uiteindelijk om dat gezamenlijke doelstellingen op de beste manier bereikt worden. Een voorbeeld hiervan is het overdragen van de zorg voor het openbare groen aan een buurt.

Veiligheid

De overheid is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid, maar ook burgers hebben hierin een grote rol, zowel individueel als collectief. Overheid en burgers werken samen aan een veilige en leefbare samenleving, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheden. De overheid staat voor een duidelijke handhaving van waarden en normen. Vertegenwoordigers van de lokale driehoek (burgemeester, politie en justitie) hebben daarin elk hun eigen taak en zorgen voor een nauwe, efficiënte en doeltreffende samenwerking. Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten.

De ChristenUnie wil het gemeentebestuur en de burger aanspreken op een sterk normbesef. De overheid moet daar oog voor hebben en waar nodig en mogelijk ook bevorderen, zoals met het politiekeurmerk Veilig Wonen. De overheid vervult een voorbeeldfunctie. Het onderhouden en overdragen van waarden en normen is vooral een opdracht voor gezinnen en scholen, maar ook voor kerken en maatschappelijke organisaties.

Burgemeester en wethouders hebben het recht om op grond van de wet BIBOB (Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) de integriteit van vergunningvragers en vergunninghouders te onderzoeken. Het college blijft dit preventieve middel inzetten.

Politie

Openbare orde is allereerst een lokale overheidszorg waarmee de burgemeester belast is. De gemeenteraad moet nauw betrokken worden bij de totstandkoming en de evaluatie van het integrale Veiligheidsplan, inclusief de Politieprioriteiten.

Door wijk- of dorpsgerichte werkwijze komt de politie dicht bij de burger te staan en wordt de betrokkenheid bevorderd. Wijkposten en wijkagenten zijn zeer wenselijk, vooral vanwege de preventieve werking die hiervan uitgaat. De politie moet telefonisch altijd goed bereikbaar zijn. Tijdens vaste spreekuren en op een vaste locatie zou de wijkagent bereikbaar moeten zijn. De gemeente werkt royaal mee aan het bieden van mogelijkheden voor tenuitvoerlegging van taakstraffen. Ter aanvulling op het politiewerk kan de gemeenteraad veiligheidsassistenten, parkeercontroleurs en stadswachten inschakelen. De vrijwillige politie is een welkome aanvulling op de beroeps politie. Cameratoezicht op strategische punten kan uitkomst bieden, bijvoorbeeld bij evenementen en grote feesten. Inzet van politie en andere hulpverleners bij grote evenementen kan niet langer volledig voor rekening komen van de gemeenschap en ten koste gaan van de beschikbaarheid van politie voor het reguliere werk.

In het kader van preventie werkt de politie nauw samen met (jeugd)welzijnswerkers. Voor de jeugd is het van belang dat de agent zich laat zien in de klas. De burger kan ook een bijdrage leveren aan de veiligheid in onze maatschappij. Initiatieven zoals Burgernet moeten blijvend onder de aandacht worden gebracht. Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers vormen ook de ogen en oren van de politie. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten.

Brandweer

De ChristenUnie wil dat gemeente en brandweer in nauwe samenwerking veel aandacht besteden aan voorlichting over brandveiligheid en aan preventie. Het gaat hierbij niet alleen om brandveiligheid in openbare gebouwen, maar ook in bedrijven en in huizen. Belangrijk is bovendien dat burgers goed voorgelicht blijven over wat ze moeten doen bij calamiteiten. Regelmatige ontruimingsoefeningen in openbare gebouwen dragen hieraan bij. Rampen en ongelukken zijn helaas niet altijd te voorkomen. Rampenplannen moeten actueel gehouden worden en het korps moet regelmatig oefeningen houden. Dit is vaak regionaal en interdisciplinair. De gemeente draagt er zorg voor dat het brandweerkorps zich goed toe kan blijven rusten, waardoor de kwaliteit van hulpverlening, inspectie en preventie gegarandeerd blijft. De werving en het behoud van vrijwilligers moet daarom veel aandacht blijven krijgen.

Handhaving en regelgeving

De gemeente moet het lokaal veiligheidsbeleid voortvarend ter hand nemen. Het handhavingsbeleid ten aanzien van verleende vergunningen moet hoge prioriteit krijgen. De gemeente Stadskanaal moet een veilige gemeente zijn. Het horecabeleid van de gemeente dient gestoeld te zijn op samenwerking en gestructureerd overleg tussen de gemeente, de horeca en relevante betrokkenen (politie en brandweer). De ChristenUnie vindt dat er nagedacht moet worden over vervroegde en glijdende sluitingstijden in de horeca.

Reclame- en kunstuitingen op openbare plaatsen die godslasterlijk, onzedelijk of kwetsend voor bepaalde groepen zijn moeten door het gemeentebestuur worden geweerd.

7. Financiën

Financiën

Het college van B&W dient zich actief op te stellen bij het zich verantwoorden aan burgers en raad. Hierbij is de jaarlijkse Planning-en-Controlcyclus van beleidsplan, jaarrekening met accountantsverklaring, jaarverslag, voor- en najaarsnota en begroting onmisbaar. Voldoende inzicht in soort en omvang van reserves en voorzieningen is noodzakelijk om het weerstandsvermogen van de gemeente te bepalen. De gewenste omvang moet door B&W worden geformuleerd, gemotiveerd en door de raad vastgesteld worden.

Voordat grotere projecten worden gestart c.q. investeringen worden gedaan vindt een gedegen onderzoek plaats naar de financiële haalbaarheid en de risico's, ook op de langere termijn. De gemeente biedt bovendien inzicht in de relatie tussen inhoudelijke en financiële voortgang van projecten (o.a. grondbedrijf, maar ook langer lopende incidentele projecten).

Als nieuwe lasten op de begroting worden gebracht, wordt de dekking meteen aangegeven en niet naar een later tijdstip verschoven.

Zeker in een dualistische verhouding tussen raad en college moet het collegeprogramma heldere, meetbare doelstellingen en financiële dekking bevatten. Dit om enerzijds helder haar ambitie richting de burger te presenteren en zich anderzijds 'afrekenbaar' richting raad te kunnen opstellen.

Gemeentefonds en gemeentelijke heffingen

De publieke middelen die gemeenten ter beschikking staan, komen via het Rijk uit het gemeentefonds en uit belastingen die de gemeente zelf heft. De gemeente maakt aan haar burgers duidelijk waar zij haar inkomsten aan besteedt.

Nog steeds worden bezuinigingen bij rijk, provincie en gemeenten doorgevoerd. Dit noodzaakt de gemeente tot impopulaire maatregelen. De ChristenUnie is van mening dat de kwetsbaren in de samenleving zo lang mogelijk moeten worden ontzien. De gemeente moet proberen door heroverweging van beleid, of zo mogelijk door het vergroten van de efficiency, tot een sluitende begroting te komen. De onroerend-zaakbelasting mag op voorhand niet boven trendmatig worden verhoogd om de begroting dekkend te krijgen. We mogen niet uit het oog verliezen dat de stapeling van lasten voor de burger niet te hoog oploopt.

Subsidiëring

Het subsidiebeleid van de gemeente moet helder zijn. De criteria zijn duidelijk, eerlijk, rechtvaardig en consequent. Ook dient er goede terugkoppeling plaats te vinden. Subsidies zijn altijd aan een termijn en aan doelstellingen gebonden. Te subsidiëren activiteiten mogen niet in strijd zijn met christelijke waarden en normen, met het recht of de goede zeden.

Gemeenten worden geconfronteerd met enerzijds een drastische uitbreiding van het takenpakket, anderzijds met een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast zorgt de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) ervoor dat de gemeentelijke beleidsvrijheid ten aanzien van het doen van investeringen begrensd wordt. Gemeenten worden ook verplicht hun tegoeden bij het Rijk onder te

brengen (schatkistbankieren). De verschillende maatregelen leggen samen een grote druk op het financieel beleid.

De ChristenUnie werkt mee aan bezuinigingen, maar stelt wel een paar grenzen:

- Die posten die rechtstreeks te maken hebben met het lenigen van de nood van individuele burgers moeten zo lang mogelijk buiten schot blijven.
- Als het gaat om kerntaken van de overheid, zoals veiligheid, is terughoudendheid bij het terugbrengen van het budget op zijn plaats.

Het spreekt voor de ChristenUnie vanzelf dat met name bespaard kan worden op projecten die voor de samenleving niet van direct belang zijn of waarvoor de overheid geen primaire verantwoordelijkheid heeft. De ChristenUnie wil zoveel mogelijk beperking van:

- subsidiëring van organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd.
- langdurig financieel steunen van noodlijdende lokale verenigingen.
- inhuren van externe adviesbureaus, projectmanagers e.d.

Bij alle projecten moet kritisch bekeken worden of en hoe zij kunnen worden versoerd.

Lange termijn

Het opstellen van een begroting en meerjarenraming gebeurt eerlijk, realistisch en verstandig. Onder toezicht komen van de provincie willen wij voorkomen. De gemeente zorgt voor voldoende (weerstands)vermogen om onverwachte uitgaven te kunnen opvangen. Toekomstige generaties worden niet opgezadeld met de gevolgen van slecht financieel beleid van hun voorgangers.

Afsluitend

Met dit verkiezingsprogramma wil de ChristenUnie Stadskanaal aangeven welke plannen voor de komende 4 jaar heilzaam zijn voor onze gemeente. Dit met in achtneming van het feit dat alle menselijke kennis onvolkomen is.⁷

Daarom bidden we om de zegen van God, niet alleen voor ons land maar ook voor onze gemeente.

⁷ (1 Kor.13 vers 9: "want ons kennen schiet tekort en ons profeteren is beperkt.")